

STUDIE

WATERVOGELTELLINGEN IN DE REGIO OOST-BRABANT

winterhalfjaar 2006-2007

Voor deze uitgebreide gegevensverwerking kon ik gebruik maken van

- de waarnemingen doorgegeven via de netwerken van Hagelandse Heuvelstreek en van Velp-Mene-Gete
- waarnemingen die mij werden toegestuurd
- gegevens door een aantal tellers rechtstreeks ingegeven op de site van INBO (Instituut Natuur- en Bosonderzoek) <http://watervogelstest.instnat.be>

Francine Vanderveken, die in ons tijdschrift vermeld stond als regio-coördinator voor dit project is door langdurige ziekte weerhouden. Zij heeft wel een gedeelte van de ingezamelde gegevens ingetypt in de Watervogeltellingen-site van het INBO, waarvoor onze dank. Ik zal haar echter opnieuw voor onbepaalde tijd vervangen.

Bij de Watervogeltellingen is het de bedoeling alle aanwezige watervogels te tellen gedurende het middenste weekend van de maanden oktober tot maart.

Voor het winterhalfjaar 2006-2007 waren dat 14-15 oktober, 18-19 november, 16-17 december, 13-14 januari, 17-18 februari en 17-18 maart.

In totaal werden afgelopen winter 27 gebieden in onze regio geteld, (t.o. 26 in de winter 2005-2006), maar slechts van 13 gebieden kreeg ik de resultaten van de 6 midmaandtellingen (oktober 2006 tot maart 2007).

Gebieden die elke keer werden geteld:

De Wallen te Diest	Wachtbekken te Miskom
Webbekomsbroek te Diest	Vijvers te Roosbeek
Mariadal te Hoegaarden	Gempvijvers te St.-Joris-Winge
Vijvers te Hoegaarden	Bezinkingsputten te Tienen
Zétrudvijvers te Hoegaarden	Viander te Tienen
Aronst Hoek te Geetbets	Het Vinne te Zoutleeuw
Blauwmolen te Kortrijk-Dutsel	

Volgende gebieden werden niet elke keer geteld:

Schoorbroek / Rosdel te Hoegaarden	De Plas te Rotselaar
Beemden te Landen	Schubbeek te St.-Joris-Winge
Getevallei te Linter	Horst te St.-Pieters-Rode
De Spicht te Lubbeek	De Kuilen te Testelt
Vijver Serclaes te Lubbeek	Vierkensbroek te Testelt
Molensteen te Neervelp	Getevallei te Mulk Tienen
Blauwschuurbroek te Opvelp	Velpevallei te Vissenaken-Bunsbeek

Volgende gebieden die in voorgaande winter(s) occasioneel of geregeld werden geteld, kregen **geen telbezoek** in het winterhalfjaar 2006-2007:

Achter Schoonhoven te Aarschot

Kloostervijver te Butsel

De Schans te Schaffen

Paepenbroek te Assent

Snoekengracht te Verrijck

Waterhoek te Molenbeek-Wersbeek

De lijst van de medewerkers is behoorlijk lang: van 25 waarnemers konden gegevens worden gebruikt. Een aantal van deze mensen zijn vaste medewerkers aan het project. Enkele zijn occasionele inzenders.

Abts Hugo

Lambeets Kevin

Van Hoovels Gerda

Aerts Kamiel

Lewylle Iwan

Van Roelen Lisette

Boux Kurt

Marjaux Els

Vanmarsenille André

Cieters Luc

Peeters Jan

Vandeput Michaël

Collaerts Peter

Ryckeboer Niels

Vandeplass Johan

Cuppens Jos

Smets Philippe

Vandepoel Annie

Guelinckx Robin

Smout Lars

Vanderhallen Maarten

Jonckers Marcel

Stockx Gerrit

Lambrechts Jorg

Tuerlinckx Jos

Hoeveel gebieden werden er per maand geteld?

Oktober 2006	19	Januari 2007	24
--------------	----	--------------	----

November 2006	20	Februari 2007	22
---------------	----	---------------	----

December 2006	21	Maart 2007	19
---------------	----	------------	----

Dit geeft een totaal van 125 tellingen t.o. 99 tellingen in 2005-2006 en 73 tellingen in de winter 2004-2005.

Bovendien waren er nog een 15-tal extra-tellingen, d.w.z. dat een bepaald gebied in hetzelfde telweekend soms nog een tweede (of derde) maal werd bezocht, door dezelfde of een andere waarnemer. In deze verwerking werd slechts één telling (de belangrijkste) per gebied per maand weerhouden. De andere representatieve gegevens werden eveneens ingevoerd op de webpagina's van het INBO.

Al die gegevens werden door mij in tabellen opgeslagen. Het betreft 23.844 waargenomen individuen t.o. 21.535 in de voorgaande winter. Natuurlijk zijn er individuen die gedurende diverse maanden werden genoteerd.

Hoe vaak werd de soort aangetroffen ?

De top-10 van de soorten die het vaakst werden aangetroffen vindt U hieronder. Mocht een soort telkens zijn aangetroffen dan zou dat een resultaat van 125 opleveren. De cijfers tussen haakjes betreffen het vorige winterhalfjaar.

1 (1) Wilde Eend	103 (83) keer
------------------	---------------

2 (3) Waterhoen	95 (71) keer
-----------------	--------------

2 (3) Meerkoet	95 (69) keer
----------------	--------------

4 (2) Blauwe Reiger	81 (75) keer
5 (7) Aalscholver	68 (51) keer
6 (5) Kokmeeuw	59 (53) keer
7(6) Wintertaling	46 (52) keer
8 (8) Nijlgans	43 (46) keer
9 (11) Fuut	42 (25) keer
10 (9) Krakeend	42 (38) keer

De plaatsen 11 tot 15 worden ingenomen door Kuifeend, Knobbelzwaan, Dodaars, Canadese Gans en Tafeleend.

In deze top-15 zitten 2 exoten: de Nijlgans en de (Grote) Canadese Gans. De sterkste vooruitgang is er voor de Fuut.

De top-10 van de **talrijkst aanwezige watervogels** in onze regio ziet er als volgt uit.

1. Wilde Eend	7217 (7254)
2. Kokmeeuw	6647 (4030)
3. Meerkoet	2190 (2656)
4. Wintertaling	935 (1493)
5. Waterhoen	923 (1169)
6. Krakeend	788 (693)
7. Kievit	731 (363)
8. Tafeleend	673 (511)
9. Aalscholver	554 (312)
10. Kuifeend	481 (373)

De soorten die hierbij uit de boot vielen zijn: Blauwe Reiger 363 ex., Canadese Gans 316 ex., Nijlgans 172 ex., Grauwe Gans 165 ex. en Fuut 154 ex.

Merkwaardig is dat met een groter aantal tellingen 5 van de 6 talrijkste soorten toch in kleinere aantallen werden waargenomen dan gedurende de vorige winter.

Het weer van winter 2006-2007

Mijn eigen herinneringen laten me een beetje in de steek. De leeftijd? Daarom ging ik op zoek via internet.

Volgens De Bilt (de Nederlandse tegenhanger van ons aller Ukkel) heeft deze winter alle warmterecords gebroken. Het was de warmste winter sedert 1706 toen de metingen begonnen. Voor Nederland gaf dat een gemiddelde temperatuur van 6,5 graden terwijl het normale gemiddelde 3,3 graden bedraagt. Er waren slechts 15 dagen waarop het vroom, vaak enkel nachtvorst. Normaal zijn er in een winter gemiddeld 38 dagen met vorst.

Eddy Sterkendries, conservator van het Aardgat in Tienen houdt ook minutieus dergelijke metingen in zijn reservaat bij.

Op basis van zijn gegevens, waarvoor mijn dank, kom ik aan volgende gemiddelde temperaturen en totale neerslag voor de zes telweekends:

14-15 oktober:	14° en droog
18-19 november:	9° en 12 mm neerslag
16-17 december:	5,5° en 9 mm neerslag
13-14 januari:	9,2° en droog
17-18 februari:	7,5° en droog
17-18 maart:	9,5° en 4 mm neerslag

Bespreking van de waarnemingen

Op onze website www.vogelgroep-oost-brabant.be staat een overzicht van de totaalcijfers per soort voor de laatste 7 winters, dus vanaf winter 2000-2001 tot de winter 2006-2007. We gebruiken deze lijst als referentie.

1. Fuutachtigen en Aalscholver

De **Dodaars** *Tachybaptus ruficollis* brak met 128 waargenomen ex. het record van vorig jaar (75). De soort is dus een duidelijke opgang bezig. Het voornaamste gebied in onze regio voor deze soort is Het Vinne met een maximum van 29 ex. in maart. Als gebruikelijk is de soort putje winter weinig talrijk. Zo werden er in januari slechts 5 exemplaren geteld, allen in het Vinne. Het maandtotaal voor maart was 59 ex..

De **Fuut** *Podiceps cristatus* scoorde met 154 ex. een record. Het vorige record was in winter 2004-05 met 115 ex..

Voor het eerst noteerden we **Geoorde Fuut** *Podiceps nigricollis*: 1 ex. in maart te Zoutleeuw als voorbode van de broedgevallen aldaar.

De **Aalscholver** *Phalacrocorax carbo* evenaarde niet het record van 2004-05 (576), maar overtrof met 554 ex. toch het aantal van vorige winter (312). De soort komt frequent voor en vooral de Vijvers van Roosbeek (max. 101 in oktober), de Testeltse Kuilen (max. 32 in december), het Vinne te Zoutleeuw (max. 41 in maart), het Webbekomsbroek (max. 27 in februari) en de Gempvijvers (max. 26 in december) bekoren deze vogels.

2. Reigers

Voor de **Blauwe Reiger** *Ardea cinera* (363 ex.) evenaarden we bijna het record van de voorafgaande winter (366 ex.). De soort wordt zeer frequent waargenomen (81 keer op 125). De grootste concentratie was 25 ex. in oktober te Roosbeek. Het talrijkst geteld werd 'Magere Hein' in de maand januari met 94 ex. in 16 gebieden.

De **Grote Zilverreiger** *Casmerodius albus* (45 ex.) werkt verder aan zijn opmars. De vorige winters was zijn evolutie als volgt. We geven de totalen van winter 2000-2001 tot winter 2006-2007: 2 – 0 – 3 – 16 – 15 – 26 – 45. Een duidelijke successtory.

Het hoogste aantal waren de 6 ex. in Roosbeek – Vijvers in oktober. Zowel van **Roerdomp** *Botaurus stellaris* als van **Purperreiger** *Ardea purpurea* werd er eenmalig één ex. gemeld in de maand maart in Het Vinne.

3. Eendachtigen

In de groep van de zwanen zijn we in onze regio niet goed bedeed. Geen enkele Wilde of Kleine Zwaan werd op de teldata gemeld. De **Knobbelzwaan** *Cygnus olor* haalde een totaalscore van 70 ex.. Als ik dit plaats in de totalen van de zeven laatste winters (72 – 96 – 45 – 80 – 66 – 50 – 70) is dit een middelmatig cijfer. De grootste groep telde 5 ex. in Roosbeek in oktober.

De **Grauwe Gans** *Anser anser* onderbreekt allicht ingevolge toeval even zijn opgang. Hier de totalen voor deze soort in onze regio van 7 opeenvolgende winters: 0 – 8 – 42 – 101 – 222 – 358 en 165. De grootste groep van dit winterhalfjaar betrof 50 exemplaren in Aronst Hoek tijdens de februaritelling.

Andere ganzen zijn normaal afwezig in onze regio. We noteerden in totaal 29 ex. van **Brandgans**. Het betrof meestal 1 ex. dat gedurende enkele maanden in een bepaald gebied werd geteld. In Miskom zaten er 3 in december en te Roosbeek 3 in februari en 4 in maart. In de Viander zitten al enkele jaren 2 vogels, maar allicht zijn dit allemaal uitgezette of ontsnapte vogels.

Ook enkele **Indische Ganzen** zaten in onze streek. In Webbekom werd 5 van de 6 maanden 1 ex. genoteerd. Op De Plas te Rotselaar verbleven 3 ex. in november en december en nog 1 in januari. Ook dit zijn vrijwel zeker ontsnapte vogels.

Een koppel **Casarca's** verbleef de ganse winter op de Diestse Wallen, 1 ex. was er in Geetbets in maart. Ook dit betroffen wellicht vogels van niet-wilde oorsprong, alhoewel vroeger in Nederland al wel Oost-Europese wilde Casarca's werden aangetoond.

Dan komen we bij de exoten die een vaste plaats in de Europese avifauna hebben veroverd. De **Grote Canadese Gans** doet het tot spijt van wie het benijdt steeds beter. Even de totalen van de 7 winters op een rij: 56 – 56 – 97 – 170 – 169 – 162 – 316 ! Een opmerkelijke opgang dus. Daarbij dient nog aangevuld dat in januari de soort werd genoteerd in Het Vinne, maar dat geen cijfer werd opgegeven. De grootste groepen werden genoteerd op de vijver van Zétrud (38 in november, 37 in december) en te Roosbeek (22 in maart).

De andere succes-exoot is de **Nijlgans** *Alopochen aegyptiacus*.

Mogelijk begint deze soort zich te stabiliseren, maar dat is nog onduidelijk. Het totaalcijfer (172) bleef even onder het maximum van de vorige winter (183). De talrijkste groep betrof 33 exemplaren te Roosbeek in november en 23 in december. In de Beemden te Landen werden meerdere keren 6 of 7 exemplaren

genoteerd. Ook te Tienen –Bezinkingsvijvers waren 2 keer 6 ex. (oktober en december) en in de Viander vertoefden er 11 in oktober.

Dan komen we bij de **Bergeend** *Tadorna tadorna*. Deze soort is aan een uitbreiding landinwaarts bezig. Dat vertaalt zich in stijgende cijfers. Toch evenaarden we niet het recordaantal van de winter 2004-2005 (34 ex.). Deze afgelopen winter bedroeg het totaal 23. De soort werd op 5 locaties aangetroffen, vaak als koppeltje, met als grootste aantal 7 ex. in februari te Tienen – Bezinkingsvijvers.

De ander locaties waren: Aronst Hoek, Hoegaarden Vijvers, Rotselaar Plas en de Gete te Mulk (Tiense zuidrand).

Over naar de 5 talrijkst voorkomende eenden.

Bij ons is en blijft de **Wilde Eend** *Anas platyrhynchos* de talrijkste overwinterende watervogel en dus ook eend. Op Vlaamse schaal is dat de Smient. Tijdens de in dit artikel behandelde winter 2006-2007 werden 7217 vogels waargenomen op de 6 telweekends. Dit is een middelmatig cijfer. Vergelijk met de totalen van de 7 recentste winters: 4012 – 6067 – 9104 – 6459 – 7873 – 7254 – 7217. De grootste groep, 402 exemplaren, werd genoteerd in de Testeltse Kuilen in de maand november. Merkwaardig is ook dat het aantal Wilde Eenden van oktober tot januari schommelt tussen 1329 en 1681, maar dan in februari daalt naar 853 en in maart nog maar 349 bedraagt. Dit is echter duidelijk te verklaren door het zich verspreiden en terug opzoeken van de voortplantingsplaatsen.

Het aantal **Krakeenden** *Mareca strepera* schommelt tussen 89 (nov.) en 210 (febr.). We komen aan een jaartotaal van 788. Zetten we dat in de rij van de totalen van de 7 recentste winters dan merken we een continue stijging: 186 – 299 – 449 – 526 – 654 – 693 – 788. Een succesverhaal dus. Het gebied waar deze soort het meest wordt waargenomen is de Wallen te Diest waar in december het hoogste aantal, nl. 85 werd genoteerd.

Voor de **Wintertaling** *Anas crecca* was het geen succeswinter. Zijn ze bij ons op de retour? Er werden 935 vogels geteld op de 6 telweekends samen, maar dat is duidelijk minder dan de 2281 van de recordwinter voor deze soort; 2002-2003. Ook van dit fraaie eendje zet ik graag de totalen van de 7 winters chronologisch op rij: 530 – 1588 – 2281 – 1032 – 1527 – 1493 – 935. De grootste aantallen werden gehaald in Aronst Hoek en het Wachtbekken van Miskom met op de twee plaatsen 70 ex. in januari.

Ook onze twee duikeenden, **Tafeleend** *Aythya ferina* en **Kuifeend** *Aythya fuligula* haalden slechts matige scores met respectievelijk 673 (vorig jaar 511) en 481 (vorig jaar 373) getelde vogels. Records voor deze soorten waren

respectievelijk 883 (winter '04-05) en 509 (winter '03-04). De grootste groepen Tafeleend waren 121 ex. op de Bezinkingsputten in februari en 112 in januari te Roosbeek. Voor Kuifeend bedroeg het hoogste aantal 64 ex. in de Kuilen te Testelt tijdens de februaritelling.

Gaan we naar de minder talrijke eenden.

Smienten *Anas penelope* werden slechts 5 keer gemeld: in Aronst Hoek 2 in februari en 5 in maart; in de Kuilen 4 ex. in februari en in Het Vinne 4 ex. in januari en 2 in februari. Het totaal van 17 is vergelijkbaar met de 2 vorige winters, maar duidelijk lager dan de 70 waargenomen in de winter 2002-2003.

Van de **Pijlstaart** *Anas acuta* werden er in totaal 42 ex. waargenomen. Het record in onze regio voor deze soort bedroeg 94 in 2002-2003. Het is interessant van deze soort de gegevens per maand te bekijken: van oktober tot maart geeft dit 2 – 1 – 1 – 3 – 33 – 2. Dit positieve cijfer van februari is te danken aan de 26 ex. in de Testeltse Kuilen. Afgezien daarvan betrof het telkens slechts 1 of 2 exemplaren.

De **Slobeend** *Anas clypeata* is behoorlijk talrijker in onze winterse contreien. We komen op een totaal van 133 wat het hoogste aantal is van de 7 recentste winters. Dit zijn die 7 getallen: 53 – 98 – 130 – 66 – 40 – 31 – 133 ! De hoogste aantallen van de winter 2006-2007 werden gehaald in Het Vinne: 21 ex. in februari en 25 in maart. Maart heeft ook duidelijk het hoogste aantal van de 6 maanden van het winterhalfjaar. Dit blijkt uit deze cijfers (okt. tot maart): 4 – 18 – 2 – 11 – 43 – 55: een duidelijke versterking op het einde van de winter.

Zomertaling *Anas querquedula* wordt traditiegetrouw alleen in maart, uitzonderlijk in februari, genoteerd omdat deze soort natuurlijk in equatoriaal Afrika overwintert. Dit jaar waren er 6 ex. tijdens de watervogeltellingen van maart: telkens 1 ex. in Aronst Hoek - Geetbets, de Vijvers van Hoegaarden, het Schoorbroek te Hoegaarden, de Tiense Bezinkingsputten en dan nog 2 ex. in Het Vinne. De vorige winters waren er als totaalcijfer slechts 1 – 2 – 8 – 1 – 0 – 1 en nu dus 6 ex.

Dan resten nog twee ongewone eendensoorten. 1 **Mandarijneend** *Aix galericulata* (exoot) werd in februari genoteerd op de vijver van Mariadal te Hoegaarden. En er was slechts één enkel gegeven van een zaagbek, nl. 1 **Grote Zaagbek** *Mergus merganser* in november te Diest op de Wallen. Om bij ons meer zaagbekken te zien, zal het harder moeten vriezen.

Boerengans, Zwaan- of Knobbelgans, Soepeend en Muskuseend nemen we niet op in deze bespreking, maar werden wel minutieus verwerkt.

4. Ralachtigen en Kraanvogel

Waterral *Rallus aquaticus* werd – vooral door zijn verborgen levenswijze - slechts tijdens 8 van de 125 waarnemingsmomenten genoteerd. Steeds werd één ex. opgegeven met uitzondering van 3 ex. voor de maand januari en 2 voor februari in het Schoorbroek – Hoegaarden. De ander waarnemingsplaatsen waren het De Spicht – Lubbeek en de Bezinkingsputten – Tienen.

Meerkoeten *Fulica atra* en **Waterhoenen** *Gallinula chloropus* zijn traditioneel van de talrijkste watervogels. Met 2190 genoteerde vogels was dit het 3de hoogste cijfer voor de Meerkoet, maar behoorlijk minder dan de 2 vorige winters toen er 2604 en 2656 werden geteld. Voor Waterhoen haalden we met 923 vogels het tweede hoogste aantal voor onze regio. In 2005-2006 bedroeg het totaal 1169.

Dan was er ook nog 1 **Kraanvogel** *Grus grus* geobserveerd op de Tiense Bezinkingsputten in maart.

5. Steltlopers

De winter 2006-2007 was een ongewoon zachte winter met vrijwel geen vorst. Daardoor konden we in meerdere maanden **Kieviten** *Vanellus vanellus* aantreffen, een soort die de vorstgrens ontvlucht. We geven de 6 maandtotalen van oktober tot maart: 0 – 102 – 1 – 210 – 357 – 61. Het totaal bedroeg 731. Dit is een middelmatig aantal, maar vermits Kieviten vrijwel altijd in grote groepen voorkomen buiten de broedtijd zijn deze cijfers sterk bepaald door het toevallig aanwezig zijn van een groep.

Witgatje *Tringa ochropus* is ook een soort die het jaar rond kan waargenomen worden zij het in kleinere aantallen. De soort werd enkel waargenomen in Aronst Hoek en de Bezinkingsputten. Het hoogste aantal was op beide plaatsen 4. In de eerste en in de laatste maand van de onderzoeksperiode werden geen ex. waargenomen.

Van volgende steltlopersoorten betrof het toevallige late of vroege doortrekkers. Er waren 1 **Bontbekplevier** *Charadrius hiaticula* en 1 **Oeverloper** *Actitis hypoleucos* in oktober op de Tiense Bezinkingsputten, 1 **Grutto** *Limosa limosa* en 2 **Tureluurs** *Tringa totanus* in maart in Het Vinne. Van **Kleine Strandloper** *Calidris minuta* waren er in maart 2 ex. in Tienen en 1 in Aronst Hoek.

Voor een paar andere steltlopersoorten betrof het allicht de terugkeer op de broedplaatsen. Zo werden 2 **Scholeksters** *Haematopus ostralegus* verwelkomd in maart te Tienen. Ook de eerste **Wulpen** *Numenius arquata* keerden in maart terug op broedplaatsen in Aronst Hoek (1 ex.) en in de Velvevallei in de omgeving van de Paddepoel te Bunsbeek (2 ex.).

Dan nog even iets over de snippen. De **Watersnip** *Gallinago gallinago* werd vrij geregeld aangetroffen: 19 keer op 125. Dit gebeurde 6 keer in Het Vinne (respectievelijk 11, 1, 3, 2, 10 en 6 ex.) en daarbuiten ook in Aronst Hoek (15 in februari, 1 in maart, in het Schoorbroek te Hoegaarden (10 in december, 6 in januari en 6 in maart), in de Linterse Getevallei (1 in januari), in het Wachtbekken te Miskom (1 in november en in januari), de Tiense Bezinkingsputten (3 in oktober, 4 in februari en 1 in maart), in de Getevallei te Mulk bij Tienen (17 in maart en tevens grootste groep) en in de Velpevallei tussen Vissenaken en Bunsbeek (1 in november). Dit geeft als totaal precies 100 wat een matig cijfer is vergeleken met vorige jaren (maximum 224 in winter '02-03). Verder werd nog 1 **Bokje** *Lymnocyptes minimus* als speciale waarneming genoteerd in maart in de Getevallei te Mulk (Tiense zuidrand).

6. Meeuwen

Natuurlijk springt de **Kokmeeuw** *Larus ridibundus* sterk boven de andere soorten uit. Het is ook de eerste meeuw die de binnenlanden gaan opzoeken is buiten de broedtijden en er ook is gaan broeden. 60 keer van de 125 waarnemingsmomenten werd deze soort genoteerd. Het is dus vrijwel onmogelijk alle gegevens hier te vermelden. Dus volgen enkel wat markante cijfers. De hoogste aantallen betroffen 569 ex. te St.-Joris-Winge – Gempvijvers, 415 ex. in februari te Roosbeek – Vijvers, 145 ex. te Rotselaar Plas in januari, 130 ex. in februari te Webbekom, 120 in februari te Hoegaarden – Zétrud, maar bovenuit steekt de schatting op 3000 ex. te Zoutleeuw – Het Vinne in maart en daar betrof het de terugkeer op de broedplaats.

De **Stormmeeuw** *Larus canus* waarvan we vorig jaar schreven dat hij duidelijk toenam en 83 als totaal haalde, liet ons nu in de steek. In de winter 2006-2007 werden in totaal slechts 4 ex. verricht in de telweekends, zijnde telkens 1 ex. in december op de Bezinkingsputten, in januari op de Wallen – Diest, in februari te Roosbeek en in maart te Aronst Hoek.

Kleine Mantelmeeuw *Larus graellsii* werd drie keer opgeschreven: 2 ex. in oktober te Roosbeek, 1 ex. in december te Tienen en 3 ex. in maart in de Velpevallei tussen Vissenaken en Bunsbeek. Net een evenaring van de vorige winter. Merken we nog op dat deze soort voor het eerst in onze tellingen verscheen in de winter '04-05 met 1 ex.

Van de **Zilvermeeuw** *Larus argentatus* werden in totaal 11 ex. genoteerd. In oktober 1 in Tienen – Bezinkingsputten en 3 te Tienen – Viander. In december was er 1 in Diest – Wallen en 1 aan de Gempvijvers. In februari vertoefde er 1 ex. aan de Roosbeek – Vijvers en daar ook 3 ex. in maart en tenslotte was er opnieuw 1 ex. in maart aan de Bezinkingsputten.

7. De IJsvogel

De **IJsvogel** *Alcedo atthis* staat eigenlijk niet op de lijst voor de watervogeltellingen, maar anderzijds is hij toch ook echt watergebonden en wordt hij graag gezien en genoteerd. Daarom toch misschien vermelden dat 4 keer 1 ex. werd genoteerd in oktober: te Hoegaarden – Mariadal, Geetbets – Aronst Hoek, Kortrijk-Dutsel – Blauwmolen en Rotselaar Plas. Daarna was er nog 1 waarneming in januari te Roosbeek – Vijvers. Echt niet zoveel.

Met dank aan al de medewerkers aan dit boeiende project.

Marcel Jonckers

Opmerking: lezers die belang stellen in het verzamelde cijfermateriaal, kunnen de uitgewerkte tabellen consulteren op onze website.